Lakivaliokunta 10.10.2022

Asia: HE 154/2022 vp Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2023:

Vankilavirkailijain liitto VVL on erittäin huolissaan rikosseuraamuslaitoksen taloudellisesta tilanteesta. Hallituksen esityksessä valtion talousarvioksi vuodelle 2023 on osoitettu rikosseuraamuslaitokselle useita tavoitteita. Nämä kaikki tavoitteet tarvitsevat kipeästi pysyvää rahoitusta vankiloiden yksiköihin. Vankiluku tulee nousemaan lähivuosina sekä uusintarikollisuuden vähentäminen tulevat voimakkaasti vaatimaan henkilökunnan lisäystä yksiköihin.

Lähityön lisääminen vankien kanssa, ei toteudu ilman selkeää henkilökunnan lisäämistä. Jatkuvasti henkilökunnalle tulee uusia tehtäviä hoidettavaksi, mutta ilman uuden henkilöstön palkkaamista. Uuden organisaatiouudistuksen yhteydessä palkattiin 15 uutta kovapalkkaista johtajaa, johtajiston lisäämisen lisäksi kentällä tapahtuvaan perustyöhön tarvitaan kipeästi työntekijöitä. Vankiloiden turvallisuus sekä henkilöstöön liittyvä painostaminen on muuttunut viime vuosina merkittävästi huonompaan suuntaan. Valvontahenkilöstö joutuu päivittäin työskentelemään yksin, mikä lisää huomattavasti joutua työtehtävissä vakavan väkivallan kohteeksi, yksintyöskentely pitää saada loppumaan yksiköissä.

Työnantajan tehtävä on turvata henkilökunnan työturvallisuus, monia toimenpiteitä asian eteen on tehty. Vankilahenkilökunta kuitenkin työskentelee lähes päivittäin minimihenkilöstöllä, mikä vaikeuttaa turvallisuuden toteuttamista, vankien vapaa-ajan toteuttamista sekä vankien tukemista rikoksettomaan elämään vankeusrangaistuksen jälkeen. Henkilökunnan lisääminen pitää tapahtua välittömästi ja pysyvä kattava rahoitus pitää löytyä tulevaisuudessa.

Tupakoinnin kieltämiseksi vankiloiden sisätiloissa Rikosseuraamuslaitos tarvitsee välittömästi pysyvän rahoituksen, henkilöstön altistuminen ja mahdollinen sairastuminen vakaviin sairauksiin pitää ennaltaehkäistä kieltämällä vankien tupakointi sisätiloissa. Passiivinen tupakointi on erittäin vakava terveysuhka henkilöstölle, tälläkin hetkellä useat virkamiehet altistuvat tupakan savulle sekä myös savun aiheuttamille jäämille vastoin omaa tahtoaan. Työterveyslaitos on myös suositellut ryhtymään välittömiin toimenpiteisiin, työntekijöiden tupakansavulle altistumisen vähentämiseksi. Tarvitsemme pysyvän rahoituksen tupakoinnin kieltämiselle sisätiloissa välittömästi.

Viimeinen kappale on suoraan lainattu kevään Valtioneuvoston selonteko julkisen talouden suunnitelmasta, mihin annoimme lausunnon. Tupakoinnin kieltämiseksi tarvitsemme pysyvän rahoituksen, mitä emme ole saaneet vieläkään ja henkilöstö vaarannetaan päivittäin edelleen vakaviin sairauksiin.

Antti Santamäki

VVL Pääluottamusmies / puheenjohtaja.